

KANATA OKAJIMA (HOST SONGWRITING CAMPU)

TEXT: KLÁRA ČIKAROVÁ, FOTO: ARCHIV KANATY OKAJIMY, MIKULÁŠ PEJCHA

Snažím se,
aby moje songy
nekončily temně

Japonská autorka Kanata Okajima stojí za vznikem mnoha úspěšných hitů pro světové interprety, jako jsou BTS, Snowman nebo Jax Jones. Sama také působila jako zpěvačka – jak sólově, tak třeba jako vokalistka na albu Lady Gaga. Své zkušenosti s tvorbou písní předávala na konci září v rámci songwriting campu i českým interpretům. Úzce tu spolupracovala třeba s Miraiem nebo Lenny.

Jaké dojmy jste si ze své první návštěvy Česka a konkrétně ze songwriting campu odvezla?

Máte tu úžasné talenty na vysoké úrovni. Zvláště mě nadchli zpěváci a zpěvačky, nejen co se týče kvality hlasu, ale i osobitého stylu a energie, kterou dávají do své práce. Atmosféra byla skvělá, lidé milí a organizátoři v čele s Janem Vávrou profesionální. Cítila jsem se tu uvolněně, a díky tomu jsem mohla být velmi kreativní. Nikdo nikoho za nic nesoudil. Byl to podnětný koncept, podobný velké laboratoři, ve které se nikdo nemusel zdráhat vyzkoušet své nápady, vystoupit ze své komfortní zóny a myslet „out of the box“. V hudbě je obzvláště důležité zkoušet neustále něco nového – kombinovat nové zvuky, čerpat novou inspiraci, poznávat se s novými lidmi. A to se mi na songwriting campu podařilo.

Měla jste tu domluvené i dvě sessions – s Miraiem a Lenny. Co z nich vzešlo?

Mirai má své rodinné kořeny v Japonsku a odkazuje se k němu i ve své tvorbě. Můj vklad do jeho tvorby se proto nabízel. Vytvořili jsme spolu speciální projekt, o němž zatím asi nemohu mluvit dopodrobna, a nahráli jsme základ nové písničky. Napadlo mě jedno japonské slovo, okolo nějž jsem chtěla píseň vystavět, a pak jsme spolu přemýšleli, z jakého úhlu to pojmout. Nejdříve jsme to spolu

dlouho rozebírali a bavili jsme se i o jeho životě, a když jsme na to přišli, zavřeli jsme se s producenty do studia a zkoušeli různé melodie. Když jedna z nich s titulem písně dokonale klapla, pustila jsem se do textu a nakonec jsme nahráli základ. Šlo to úplně přirozeně. Lenny zase přišla se skvělými nápady na akordové postupy. Odtud jsme tedy začaly a do akordů pak společně napsaly melodie. Ten den bylo krásné počasí, tak jsme pracovaly venku, kde jsme společně napsaly i text.

Ovlivňuje vás, když máte při psaní písně striktně daný krátký deadline, jako je tomu právě na songwriting campech?

Stoprocentně. Když máte na tvorbu písně delší čas, budete na sebe striktnější a každé slovo budete přehodnocovat. Je ale třeba najít určitou rovnováhu, posouvat se dopředu a mít pak o to více

V hudbě je obzvláště důležité zkoušet neustále něco nového – kombinovat nové zvuky, čerpat novou inspiraci, poznávat se s novými lidmi. A to se mi na songwriting campu podařilo.

vzniknout okamžitě. Klíčem k úspěchu ale je, nakolik se vám do songu podaří vtělit i osobnost daného interpreta. Jsem ráda, když mám možnost poslouchat jejich osobní příběhy a bavit se s nimi o tom, co v životě právě prožívají. Když mám dost času na to, abych nasála jejich styl. Je to pak slyšet i v hudbě.

časů na mixování hudby, aby vše nakonec znělo tak, jak má. Krátký deadline mě nestresuje, naopak mě pohání a dopuje energií, dodává mé práci hype.

Texty, které pro interprety píšete, jsou často velmi osobní. Jak hluboce musíte jejich osobnost poznat, abyste jim svá slova mohla vložit do úst?

Jako profesionálové musíte být schopni vymyslet dobrý text i bez toho, že byste daného interpreta dobře znali. Dobré popové hity jsou univerzální a mohou

Popová hudba stojí na univerzálním obsahu, k němuž se může vztáhnout co nejvíce lidí. Objevují se v něm poslední dobou i nějaká nová témata, která by odrážela aktuální společenské nálady?

V Japonsku máme tradičně hodně romantických písní o zlomených srdcích, ale i veselých pop-songů. Řekla bych, že jsme povahou trochu rezervovaní, v tom smyslu, že neradi vyjadřujeme silné emoce – a to platí i v hudbě. Poslední dobou

mi ale připadá, že čím dál větším tématem písní je nezávislost. Stále více se zpívá o tom, že si chceme žít každý po svém a můžeme si užít život, jen když jsme skutečně sami sebou.

Když se zaposlouchám do vašich písní, tak jedna z věcí, které mají společné, je to, že v nich v rámci jedné skladby mícháte různé

Jako profesionálové musíte být schopni vymyslet dobrý text i bez toho, že byste daného interpreta dobře znali.

jazyky – například v refrénu běžně přepínáte z japonštiny do angličtiny. V Česku toto běžné není, většinou se zpívá buď jen česky, nebo jen anglicky. Je to záležitost japonské hudby, nebo nějaký širší světový trend?

V Asii je běžné mixovat jazyky s angličtinou. Anglické fráze mají sloužit jako takový háček, který vás k písni přitáhne. Trochu vyčnívají, abyste se chytili a zaposlouchali. Další části, které jsou v japonštině nebo třeba korejštině, dovysvětlují celou story. Myslím si, že toto začalo

nejdříve proto, aby song zněl světově a přilákal více posluchačů. Pro dnešní mladou generaci je to už ale přirozený globální jazyk. Lokální interpreti chtějí hned uspět i na světovém trhu a krátké anglické fráze jim pomohou v tom, aby si lidé píseň zapamatovali a mohli si ji i zazpívat. Přitom také alespoň trochu vysvětlují, o co jde v obsahu.

Co dalšího mají vaše songy společného? Řekla byste, že je v nich možné najít nějaký typický rukopis?

Mám ráda žánrovou různorodost i příběhy. Vždy se ale především snažím, aby

oblíbený umělec, který si všechny své písně psal vždycky sám – a tak jsem ke svým textům začala vymýšlet i melodie. Začala jsem se pak v hudbě sama vzdělávat, půjčovala jsem si knihy o hudbě a začala jsem se sama učit na klavír. A najednou mi pod rukama začaly vznikat akordy. Psala jsem o lásce nebo o tom, co mě zrovna v životě trápilo. Byl to pro mě tehdy způsob, jak se vyrovnávat se zmatkem, který jsem měla v hlavě. Když jsem to vtělila do písně a zazpívala nahlas, vycházela jsem sama se sebou najednou lépe.

Který projekt byl pro vaši kariéru tím průlomovým?

moje písně nekončily temně. Věřím, že hudba má moc lidí posilovat, dodávat jim energii a také naději, že může být lépe. A to dokáže stejně tak balada jako veselý party song – vždy se tam dá dostat nějaké milé pošťouchnutí do dalších dní.

O čem byla vaše úplně první autorská píseň?

Začínala jsem tvořit ještě na škole, když mi bylo okolo třinácti let. Nejdříve jsem psala krátké úryvky písní, respektive chytlavé fráze. Byly to spíše takové básničky, které se daly použít i jako texty písní, ale tehdy jsem k nim melodií ještě nevymýšlela. Úplně první plnohodnotnou píseň si asi přímo nevybavím, ale určitě byla o lásce.

Vedli vás k hudbě doma už od mala?

Nejsem z muzikantské rodiny a nikdy jsem se neučila ani na žádný hudební nástroj. Nebyly žádné indicie, že bych se hudbou jednou mohla živit. Inspiroval mě ale můj

Jedním z nich byla spolupráce se zpěvačkou Namie Amuro, která je v Japonsku někým jako Madonna pro západní svět. Udává trendy, spolupracuje s nejstylovějšími producenty a inspiruje svou imagí. Byla odjakživa mým idolem; vzhlížela jsem k ní už od dob základní školy a její koncert byl vůbec tím prvním, na kterém jsem v životě byla. Když mi bylo asi čtyřiačtyřicet, dostala jsem příležitost napsat pro ni text. Tím jsem si v branži udělala jméno a vyprofilovala se.

Kdy přišla vaše první pracovní zkušenost mimo Japonsko?

Když jsem se vydala na svůj první songwriting camp do Evropy. Probíhal tehdy ve Švédsku – osm dní plných hupu. Neměla jsem do té doby ani ponětí o tom, co je to cowriting. Bylo to něco jiného než psát písničky pro kapelu nebo spolupracovat s producenty – magická zkušenost, ze které vznikl skvělý song. To

Současná japonská popová hudba se nepřizpůsobuje tolik západním trendům, i když je jimi také ovlivněna, ale spíše se pokouší exportovat do světa svou jinakost a původní kulturu.

kompletně změnilo můj přístup k tvorbě a začala jsem jezdit na všechny velké songwriting campy. Nebyla to pro mě jen zábava, ale neslo to i své ovoce. Postupně se ze mě stal top-liner.

Jak takový cowriting probíhá?

Nejlepší na něm je, že probíhá pokaždé jinak! A to klidně i se stejným týmem, podle tématu, které si určíme, nebo prostředí, ve kterém tvoříme. Sdílíte spolu nejen hudební nápady, ale i své osobní záležitosti. S každou další session se poznáváte lépe a lépe, a tak najednou zjistíte, že zároveň pracujete i trávíte čas s přáteli.

Mnoho autorů tvrdí, že nápady na ty největší hity často přicházejí spontánně. Jak obvykle vznikají vaše největší hity?

Bývá to občas docela dlouhý proces. Zvláště u těch neúspěšnějších interpretů se do něj zapojuje mnoho lidí, kteří chtějí, aby vše bylo perfektní. I drobné úpravy mohou trvat věčnost, protože musejí projít několika checkpointy, což ale samozřejmě respektuji. U mě nezáleží tolik na množství času, jako na tom, abych se cítila dobře a mohla se soustředit. Pak to může být i rychlý záblesk. Někdy se cítím jako posel, který jen musí dát hlas nějakému sdělení.

Platí pro různé žánry různá pravidla?

Ano, každému žánru sluší jiná nálada i jiné texty, ale já tato pravidla občas ráda porušuji a snažím se žánry mixovat. Občas tyto kombinace bývají docela divoké – jako například klasická hudba s hip hopem nebo reggae s rockem. Právě toto mě hodně baví, když pracuji na asijských projektech.

Asijský pop je nyní hitem po celém světě. Co z tak specifických žánrů, jako je J-pop nebo K-pop, dělá globálně úspěšné žánry?

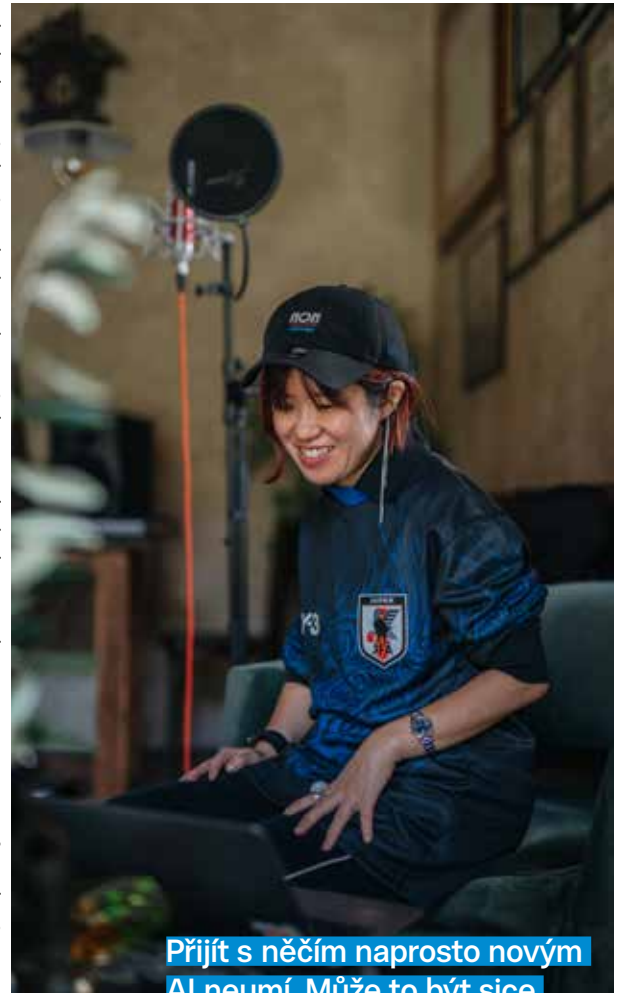
Globální úspěch je obsažen už v základech samotného mindsetu těchto žánrů. Pro K-pop je prioritou už od začátku, tedy přes dvacet let, protože Korea je sice velká, ale její trh příliš ne. Není za tím tedy jen házení kamenů do moře, ale rozsáhlá strategie, která mixuje lokální originalitu s úspěšnými prvky západní hudby. To je pak znát i v energii, díky níž proráží na zahraničních trzích. Současná japonská popová hudba se snaží o totéž, ale trochu jiným způsobem. Nepřizpůsobuje se tolik západním trendům, i když je jimi také ovlivněna, ale spíše se pokouší exportovat do světa svou jinakost a původní kulturu.

Jak songwriting změnila umělá inteligence?

Díky AI je mnoho věcí snazších a rychlejších, úplně nové nápady ale nabídnout nedokáže. Genericky totiž využívá data, která zná z minulosti, a ta recykluje. Kdybychom se drželi jen těchto výstupů, bude nám veškerá hudba připomínat jen to, co už jsme někdy slyšeli. Může to být sice kvalitní, ale ne inovativní. Přijít s něčím naprosto novým AI neumí. Já mám ráda nové přístupy a neobvyklé kombinace, a to, co generuje AI, může být naprostý opak. Abychom mohli přijít s něčím opravdu novým a vzrušujícím, je k tomu potřeba lidská kreativita.

Je pro vás tedy AI spíše soupeřem, nebo vám může i v něčem pomoci?

Pomáhá především v tom, že vám dokáže poskytnout první výkopy, na nichž pak můžete stavět. A například vytvářet playlisty umí skvěle. Ještě než přišla AI v dnešní podobě, měli jsme tu autotune. Dnes je k dispozici mnohem více nástrojů, které mohou urychlit práci, a jejich používání je už běžné. Může to být nápomocný nástroj, ale o to kreativnější musíme být my.

Přijít s něčím naprosto novým AI neumí. Může to být sice kvalitní, ale ne inovativní. Já mám ráda nové přístupy a neobvyklé kombinace, a to, co generuje AI, může být naprostý opak.

Máte ve své práci ještě nějaký nesplněný sen?

Vždy jsem snila o tom, aby se můj song hrál na festivalu Tomorrowland. Letos se mi to splnilo. Jax Jones na něm zahrál remix *Stay Gold*. Bohužel jsem u toho nemohla být, ale když jsem na videu viděla, jak lidé šíleli, dodnes z toho mám husí kůži. Mé sny už se plní! Ráda bych pokračovala ve společných projektech se světovými umělci a samozřejmě složila další mezinárodní hit! ●